

FAKTOR X

KUNSTMAGASIN nr 01 2011

“DEN NYE VINEN”? - veien videre for Cultiva

KR 70,-

FAKTOR X

KUNSTMAGASIN NR 01 2011

side 5

NYTT : Fotohuset flytter inn med Kunstforeningen

side 6 -13

Styreleder i Cultiva, Ansgar Gabrielsen er intervjuet av Johan Otto Weisser og fotografert av Sidsel Jørgensen.

side 3, 4, 15, 16, 17, 21, 23, 25

Vi inviterte fotograf Jonas Ib Jensen til å presentere arbeidet sitt, og på den måten være med å sette preg på dette nummeret. Jonas er fra Kristiansand, men bor for tiden i Bergen hvor han holder på med en mastergrad i fotografi.

side 17 - 19

Cecilie Nissen, billedkunstner og daglig leder i Christianssand Kunstforening deler erfaringer med å skrive rapporter, forprosjekter og den slags...

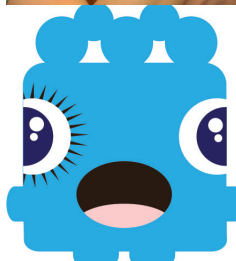
side 20 - 23

Terje Dragseth, poet og musiker, har skrevet om etikk, kommunikasjon, maktmisbruk og Cultiva-styret

side 24 -25

Mette - Line Pedersen, kunsthistoriker ved Bomuldsfabriken Kunsthall om kunstner-rollen

side 26

Kunst som app

side 27 -29

Irene Ikdal, kunsthistoriker med nye innspill om Damien Hirst

Redaktører: Johan Otto Weisser og Sidsel Jørgensen

Kontakt: faktorx.kunst255@gmail.com

red.avsl.08.02.11 utkommer kvartalsmessig, neste nummer medio mai

DET SKULLE VÆRT EN GLEDE...

For ti år siden ble stiftelsen Cultiva opprettet med penger fra salget av Agder Energi. Det var stor optimisme, stort engasjement og store forventninger. Ti år senere er situasjonen en annen. Kunstnere orker ikke forholde seg til stiftelsen, som oppleves irrelevant, uklar og lite tilstede i offentligheten. Vi vil i dette nummeret se nærmere på Cultiva.

Vi har et intervju med Angar Gabrielsen hvor han fremstår som en maktpolitiker med begrenset respekt for de forutsetningene som ligger i Cultivas mandat og historie. Dette blir spesielt tydelig når kulturoperatørene oppfordres til å lese og ta inn over seg formålet, samtidig som han hevder at Cultivas styrke er at "fleksibiliteten i virkemidler og målsetting er egentlig total". En rutinert politiker som taler med dobbelt tunge: på den ene siden er det en misforståelse at Cultiva handler om kultur. På den andre at Cultivas mandat og metoder omfatter alt hva Cultiva/ Gabrielsen måtte mene.

Det gir stort spillerom for å etablere nye mål og virkemidler.

Vi minner om at han allerede i 2004 sa i en tale til Mental Helse: "Psykisk syke, mennesker som sliter med rus og kronisk syke, er de som sitter nederst ved det helsepolitiske bordet. Mitt mål som helse- og omsorgsminister er å prioritere de som sitter nederst ved bordet." Dette, for så vidt prisverdige engasjementet, går som en rød tråd gjennom Gabrielsens virke, senest i intervjuet med oss. Det er ikke bra. Cultiva ble opprettet for å gjøre byen til et bedre, mer spennende sted å bo, ikke for å løse fattigdomsproblemet for vanskeligstilte grupper.

Styret i Cultiva bør gå tilbake til utgangspunktet for etableringen, huske de målene man startet for å nå. Målsettingen trenger ikke være gal, selv om de har vist seg vanskelige å nå.

"Reversed breakfast" Foto: Jonas Ib Jensen

"I have a very strict gun control policy: if there's a gun around, I want to be in control of it"

Clint Eastwood

“ Effet fuidique” Foto: Jonas Ib Jensen

FOTOHUSET FLYTTER INN SAMMEN MED KUNSTFORENINGEN

Fotohuset har siden oppstarten i 2007, hatt tilhold i Oddernes gamle rådhus ved Lundsbroa. Fotohuset satser videre, og flytter nå sammen med Christiansand Kunstforening. Etter et kort opphold på X-huset i høst hvor virksomheten fortsatte, bl.a. med Workshop og visninger, blir det nå foto å finne i 4.etg. på toppen av biblioteket.

I et kulturfelt dominert av Kilden har både Kunstforeningen og Fotohuset slitt med en konsekvent underfinansiering. Samlokaliseringen er et grep for å få mer ut av de midlene og personlige ressursene som finnes.

Sørlandsutstillingen og Agder Kunstnersenter sliter også med et misforhold mellom administrasjon, driftsmidler og resultater. Dette har bl.a. med organisasjonsform og historie å gjøre. Det er på tide å gå gjennom hele denne strukturen av institusjoner som har surret og gått lenge etter at virkeligheten de ble opprettet for å møte, har endret seg eller dekkes av andre.

“ Det mulige forutsetter det umulige”

Göran Sonnevi

INGEN BESKRANKNINGER*

-Det er første gang jeg er intervjuet av et kunstblad.

-Da er vel det på tide?

-Det vet jeg ikke.

Vi møter Ansgar Gabrielsen i et goldt møterom på Kjevik. Gabrielsen har vært styreleder et års tid, og har i løpet av den tiden blitt stiftelsens ansikt utad. Vi hadde en time før han måtte videre til styremøte i Cultiva. Ny strategi er under utarbeidelse, og det har vært mye støy underveis. Med en bakgrunn som både og næring og Handelsminister og Helse og omsorgsminister er Gabrielsen en dreven politiker som vet hva han vil. Han er derimot ikke kjent som en aktiv kulturpolitiker.

- Hva var det som gjorde det interessant å bli styreleder i Cultiva?

- Det spørsmålet stilte jeg også til de fem politikerne som satt i det intervju-utvalget. Slik jeg forstår det er det langt på vei en misforståelse at dette er en kulturstiftelse. Cultivas formål er å bedre levekår og sikre arbeidsplasser i Kristiansand. For å nå det målet skal man bruke et sett av virkemidler, og definitivt kultur i videste forstand. Det viktige for meg nå, er at vi ikke blir oppfattet som et kulturkontor eller kulturrådet.

Ingen kulturstiftelse

-Cultiva er ingen kulturstiftelse, den har aldri vært det, så når vi snakker om kunst innefor dette så er det som et virkemiddel. Men hva er Cultivas styrke?

- Når man ser på hva som kan være Cultivas potensielle styrke så er det en store grad av frihet man har til å lage overordnede målsettinger for hvor man vil ta Kristiansand som by. Fleksibiliteten i virkemidler og målsetting er egentlig total. Det er styrken.

- Hvordan vurderer du Cultivas første tiår?

- Det er ikke veldig naturlig for meg å se bakover, jeg har vært styreleder et års tid, og stort sett jobbet med å få det legale og rammeverket på plass. Jeg føler ingen personlig ønske om å vurdere dette, men det er viktig å få eksterne til å evaluere dette. Har man oppnådd de mål man må ha satt seg. Personlig så ser jeg fremover. Men vi bruker mye tid på å innhente synspunkter fra alle stakeholdere i Cultiva slik at de skal bedømme de ti årene som er gått. Så får vi se om det betyr at vi må justere kursen framover. Nå er det et veldig sprik i disse vurderingene.

- Og det er...?

- Når man er postkasse hvor alle som har en ide, til en hver tid kan få innvilget mellom en tredjedel og en halvdel, så betyr det at man får et veldig negativt fokus på institusjonen ved at de som ikke får innvilget blir negative. Jeg tror at en hovedgrunn til våre utfordringer ligger i hvordan vi har valgt å dele ut midler. For vi deler ut midler i veldig stor grad. Hele systemer bygger på å behandle søknader etter visse kriterier og innvilgelse justert for økonomisk avkastning. Man kan enkelt tenke seg dette gjort på en helt annen måte. Her er det to grøftekanter.

Den andre vil være at det ikke er noen som kan søke midler, men vi definerer selv hvilke prosjekter vi initierer og setter i gang. Man kan tenke seg at vi lager partnerskap sammen med aktører som skal ta oss til et mål innenfor et hvilket som helst kultur og kunstart for å nå spesielle mål, eller grupper i samfunnet. Da kan man segregere etter mange typer kriterier. Man kan si; gjør noe for voksne, barn, eldre. Når det gjelder barn er det spesielle grupper som trenger spesielle tiltak innefor levekår. Så må vi bruke de institusjonene eller aktørene som kan ta oss til de målene gjennom partnerskap eller konkurranse, noe annet enn at alle som har lyst på penger fra Cultiva, og som føler at de ligger innefor formålet, få innvilget eller avslag.

* BESKRANKNINGER betyr de samlede forutsetninger, ressurser, begrensninger og pålegg i en sak. (red.adm.)

Ansgar Gabrielsen
 Født 21. mai 1955 i Mandal, Vest-Agder
 Utdannelse
 2-årig handelsskole 1974
 Økonomisk gymnas 1975
 Befallsskole 1976
 Forsikringsakademiet 1986
 Ex.phil. 1994
 Juridicum 1. avdeling 1995
 Politisk karriere
 Medlem av Lindesnes kommunestyre fra 1980
 Ordfører i Lindesnes kommune 1988–93
 Stortingsrepresentant for Vest-Agder 1993–2005
 Nærings- og handelsminister 2001–04
 Helse- og omsorgsminister 2004–05
 Yrkeskarriere
 Formann i firmaet Terje Gabrielsen 1975–1984
 Assurandør ved Storebrand 1984–1988
 Eget konsulentkap hvor tilby tjenester innen
 lobbyvirksomhet og PR-rådgiving fra 2006
 Forfatter av boken Brev til en minister i 2008
 Administrative verv
 Medlem Representantskapet for Sør-Audnedal
 Sparebank 1986–1988
 Medlem Representantskapet for
 Sparebanken Pluss 1988–1992
 Formann Styret for stiftelsen
 Sjølungstad Uldvarefabrik 1990–1991
 Formann Styret for stiftelsen
 Lindesnes Fyr 1991–1999
 Styreleder i Cultiva 2009
 Tillitsvern i organisasjoner
 Leder i styret for Rådet for psykisk helse fra 2007
 Leder i styret for Special Olympics fra 2007
 Medlemskap i delegasjoner
 Varamedlem, Stortingets delegasjon til
 Nordisk Råd, oktober 1997 – september 2001
 Offentlige verv
 Medlem Hovedutvalget for kultur
 Lindesnes 1980–1988
 Utmerkelser
 Det belgiske storkors 2002
 Det greske storkors 2003
 Od@-prisen fra IT-bransjen 2003
 Kommandør av St. Olavs Orden 2005
 YS' likestillingspris 2005
 Omstridte beslutninger
 Måtte svare for Stortingets kontroll-
 og konstitusjonskomité da han som Nærings-
 minister i 2003 besluttet å selge statlige
 investeringsselskapet SND Invest for 574
 millioner kroner.
 I 2003 ble Gabrielsen kritisert av SV, Ap og
 Frp for å forholde seg for passiv til at SAS
 valgte å flytte konsernets tekniske hovedbase
 fra Gardermoen til Arlanda i Sverige.
 Kritikerne pekte på at kolleger i Danmark og
 Sverige i større grad hadde aktivt sloss for
 sine lands interesser. Gabrielsen valgte selv
 å verne de SAS-ansatte ved sende brev til
 styret i SAS, hvor han indirekte advarte mot
 forhastede beslutninger. At næringsministeren
 sendte brevet bare to dager før styrets møte,
 førte til reaksjoner blant flere norske politikere.
 Mens han var næringsminister i 2003 fremmet
 Ansgar Gabrielsen en lov om kjønns-
 representasjon i styreverv. Loven ville tre i
 kraft dersom selskapene innen to år tilfredstilte
 kravet om 40 prosent kvinner i styret.
 Gabrielsens krav om kvinnerepresentasjon
 møtte kritikk fra borgerlig side, også blant
 representanter fra hans eget parti, men ble
 vedtatt med støtte fra partier på venstresiden.

Empirisk grunnlag

- Hvis Cultiva skal initiere disse prosjektene, hvordan skal man sikre tilstrekkelig og riktig kompetanse?
- Vi må gå den veien man vanligvis gjør når man i statlig eller kommunal forvaltning skal nå seg et mål. Da må man ha et om ikke vitenskapelig, så bort i mot det, en faktainnsamling for å få et faktagrunnlag hvor man på empirisk grunnlag kan finne det som er mest egnet for å nå den overordnede målsettingen. Og da må vi ha et slikt grunnlag før man initierer prosjekter. Ellers blir det bare på tro og tvil. Nå er det enda mindre enn tro og tvil, nå er det bare basert på de søknadene som måtte komme.
- Så du et stort behov for å revidere måten Cultiva er drevet på, da du overtok?
- Vi er midt i en strategiprosess hvor vi har synspunkter på disse tingene på kryss og tvers i styret, det ser jeg jo for meg.
- Hvem tok initiativ til denne omfattende strategi prosessen, eller er det ikke en omfattende prosess? Det ser ut som en omfattende prosess fra utsiden?
- Det er jo bra, da føler jeg at vi har oppnådd noe. Det er ingen tilfeldighet at den kommer nå, vi har 12 års overordnet strategi i Cultiva, som rullerer hvert fjerde år, så vi er litt på etterskudd i forhold til vidervedlighetene med stiftelsestilsynet. Jeg oppfatter styret som å ha en betydelig grad av endringsvilje, en betydelig vilje til å lytte til de innspill vi får, til å tolke disse og til å endre der det er riktig. Vi er i liten grad opphengt i gammelt dogmatiske greier selv om det står på trykk her. (gjeldende strategiplan fra 07- 20 red. anm.)
- Et av problemene for Cultiva har kanskje vært en uklar profil.
- Cultiva ble i sin tid tuftet på tanken om at man skulle satse på kunst og kultur, at det selvfølgelig ikke bare var for kunstnerne, men for at byen som helhet skulle være attraktiv, var ikke det utgangspunktet?
- Det var et av utgangspunktene, som er blitt litt altoverskyggende. Utgangspunktet for stiftelsen er det som står i vedtektene, ikke hva enkeltpersoner har tenkt i forkant. Det som er mitt ansvar og det som er styrets ansvar er vedtektene. Der er det vi skal holde på med veldig klart definert. Skal vi holde på med noe annet så må vi vurdere vedtektsendringer. Den overordnede målsettingen er å sikre arbeidsplasser og levekår.
- Hva vil det si å sikre arbeidsplasser?
- Det er ikke noen entydig svar på det. Man kan tenke på å sikre dem i dag, eller på lang sikt. Selv om begge deler er interessant, så er det på det langsiktige at Cultiva kan utgjøre et bitte lite bidrag.
- Vanligvis ville man vel si at å sikre arbeidsplasser er å sikre de vi allerede har. Et utgangspunkt for Cultiva var vel erkjennelsen av at mange industriarbeidsplasser forsvinner, og disse skulle erstattes med nye arbeidsplasser, og at Cultiva kunne støtte opp om det?

“Det er ikke veldig naturlig for meg å se bakover”

“Det som er interessant er å se bakover”

Formålsparagrafen

- Det er korrekt, og måten det skal gjøres på finner en ved å lese formålsparagrafen ord for ord. Det er det litt for få som gjør. Vi skal altså “sikre arbeidsplasser og gode levekår i Kristiansand”. Da har vi sagt hva det er og hvor det er. Det skal vi gjøre ved å “gi støtte til prosjekter, ved etablering av Kunst, Kultur og Kunnskapsinstitusjoner. Eller organisasjoner som bidrar til nyskaping, til utvikling og til kompetansemiljøer ved kreative miljøer i Kristiansand. Dessuten Kunnskapsinstitusjoner som utvikler kreativitet og nyskaping.”

Forventninger og begrensninger

- Hva tenker du på som kreativt miljø?

- Det er ingen legal beskrankning* for hva det er, det vil være en fortløpende vurdering. Det er kunst og kulturinstitusjoner og kunnskapsinstitusjoner. Slik jeg leser formålsparagrafen, og det tror jeg det er bred enighet om så kan vi spille på hele registeret innenfor kunst og kultur, organisasjonslivet i Kristiansand og kunnskapsinstitusjonene for å nå det overordnede målet.

Er det i det hele tatt noen som kan defineres utenfor dette? Hvis man definerer alt innenfor, så har man sagt veldig nær ingenting. Da kan man vel gjøre nøyaktig som man vil?

Helt korrekt.

- Da har man vel skapt forventninger nær sagt rund baut?

Helt korrekt. Det som er interessant er å se bakover, på hva man faktisk har gjort. Da blir man ikke akkurat slått av beskrankninger på hva man har tildelt til, for å si det forsiktig, Man blir overhodet ikke slått av beskrankning*. Ser man tilbake kan jeg ikke se at noe er holdt utenfor.

- Er det et problem?

- Jeg mener det blir litt uklart når veldig få i denne byen vet Cultivas overordnede målsetting. Jeg har faktisk ikke møtt noen. De overordnede målene er: Klima for kreativitet og stedsutvikling, det andre er ;innsats for ikkekommersielle virksomheter, det tredje er kommersiell konsentrasjon og det siste er Kristiansand som kompetansesentrum. Det er de fire målsettingene, og andre er det ikke i denne strategiplanen (Gjeldende plan red. anm.)

- Men kjenner ikke Cultiva sin egen målsetting?

- Jeg skal være veldig forsiktig med å se bakover, men strategisk sett er det veldig vanskelig å si at man har hatt det langt fremme i bevisstheten.

- Den målsettingen er, for å si det mildt, vag. Så når ingen i hele kulturfeltet kjenner den så må vel kanskje det si noe om Cultivas informasjonsstrategi?
 - Selvfølgelig. Ansvar for dette ligger på Cultiva selv.
 - Postdoktor Roy Mersland ved Institutt for Økonomi hevder (Fedrelandsvennen 17 jan) at Det meste Cultiva har gjort så langt er sløsing med penger. Han gir tre råd hvor det første er at Erling Valvik må gå. Hvordan stiller du deg til det?
 - Det synes jeg er en måte å kommunisere på som ikke er veldig egnet til å nå hans målsettinger. Vi har fått inn ca 100 innspill og det er unaturlig for meg å gå inn i enkeltinnspill, men jeg hadde vel ventet meg noe mer enn det. Det er 75 000 innbyggere i Kristiansand, og det er én som har brakt et slikt standpunkt til torvs og da blir det en litt sær sak.
 - Men er ikke et styres viktigste oppgave å ansette og avsette daglig leder?
- Jo, men det er noe helt annet. Jeg trenger ikke noen belæring om hva som er styrets viktigste oppgave; det er å ansette daglig leder og å avsette daglig leder. Og enhver daglig leder har tillit til han ikke lenger har tillit. Punktum! Det er det jeg har å si om det.

“Jeg er jo nokså sær da, det er lite jeg ikke setter pris på”

Prosessen videre

- Cultiva innkaller til “Dialogmøter” men holder diskusjonene og vurderingene for seg selv. Ville det ikke styrke dialogens relevans dersom vi etter dagens styremøte visste hva styret beveger seg i retning av?
 - Nei vi har ikke snakket om dette. Det finnes en del forslag, og de skal vi få oss forelagt i dag. Jeg har pr. dags dato ikke fått meg noe av dette forelagt. Det blir en full høringsrunde på absolutt alt. Vi skal ha en foreløbighet hvor vi først innhenter hvordan ulike aktører ser på hvor vi har vært, hvor vi bør komme. Så i april kommer en antydning strategi som skal på høring, før vi tar sikte på å komme med en endelig løsning i juni.
 - Så det kommer en full høringsrunde?
 - Ja til alle det måtte angå.
 - Det er jo i følge vedtektene omtrent alle...?
 - Til tross for oppfordringer for eks gjennom Fevennen om innspill fra hvem som helst, så er det veldig lite som er kommet.
 - Det er stort drama rundt Cultiva, så hvorfor tror du det er det så lite som er kommet?
 - Det er stort drama rundt Cultiva på kultursidene i Fædrelandsvennen, men ut over det, og av grunner som jeg ikke helt forstår, så er det ikke veldig mye.
 - Det er lett å få folk til å be om penger, men spørsmålet er: Det er en enorm sum som forvaltes, og den forvaltes til frie formål i motsetning til kommunebudsjettet hvor faste poster tar det meste. Det er kanskje den største frie summen i det hele tatt, så er det lite engasjement rundt den, sier du?
 - Det er en stor sum penger, men hvorfor det ikke er mer interesse har jeg ikke mer forutsetninger til å svare på en noen andre. Men det henger nok sammen med måten man har kommunisert i løpet av disse ti årene. Det meste foregår på Fevennens kultursider, og en analyse av det gir meg noen veldig klare indikasjoner. Det er en ansamling av misfornøydhet fra kulturoperatørene, som ikke har fått innfridd sine ønsker. Åtte av ti oppslag handler om det.
 - Men hvorfor er det ingen fra Cultiva som forsvarer hva stiftelsen har gjort?
- Å få store redaksjonelle oppslag på hva man har fått til er jo ikke lett. Verden er bare sånn. Det er bare å ta en postdoktor (Mersland. Red.anm.) med en veldig spisset agenda, så blir det jo sånn. Sånn er bare media. Det vet vi jo. På den annen side kan man jo spør seg om det er viktig for Cultiva som organisasjon å ha medieeksponering .

- Er det det?
- Jeg har stilt spørsmålet. Skal sola skinne på Cultiva eller er det de tiltakene som settes i gang som er viktige.

“Vi er i liten grad opphengt i gamle dogmatiske greier selv om det står på trykk her”

-Cultiva ekspress

- Cultiva ekspress er det eneste alle er enige om at fungerer. Vil denne ordingen bli videreført og utvidet?

-Det er det styret som skal si noe om, men jeg er slik av natur at jeg er tilbøyelig til å gjøre mer av det som fungerer. Man trenger ikke noe stort vitenskapelig materiale for å si at det fungerer, det er ikke noen stor risiko ved det. Det har vært svært vellykket, enkelt å administrere. Det fungerer veldig bra. Det har overføringsverdi til andre områder.

- I Cultiva ekspress gis pengene direkte til kunstneren. Men i forhold til formålsparagrafen kan kunstneren ikke være en part, det må etableres et firma eller en organisasjon. Er det en av de tingene man simpelthen bare flytter litt på fordi det er feil, eller er det noe man bruker for å slippe å ta imot søknader?

- Hva som er beveggrunnen for at verden er som den er kan jeg jo ikke si noe om, og egentlig er det ikke der jeg bruker energien, Jeg ser mer fremover.

- Da skal jeg stille spørsmålet på nytt, vil Cultiva bevilge penger til enkeltprosjekter som kunstnere kan gjøre, og som i første runde ikke skaper flere arbeidsplasser osv, ut fra tanken om at et aktivt kunstliv vil være en av de tingene som er en kvalitet i en by?

- Selvfølgelig, og derfor er jeg ikke så veldig opptatt av hvorvidt et prosjekt generer nye arbeidsplasser innenfor kunst som sådan. Det er bare en tidvis positiv bieffekt og må ikke bli det man etterstreber. Vi må optimalisere bruken av penger i forhold til den kreative klasse for å nå våre målsettinger. Om det blir satten eller ni eller ingen nye arbeidsplasser innenfor dette i Kristiansand, er ikke det viktig. Det er måloppnåelsen på opplevd levestandard og velvære som skal måles. Ikke om det er blitt registrert noen nye i Brønnøysundregisteret. Det er mange ting å se på, og jeg er heldig som kommer utenfra i forhold til det som har vært. Men man må ha stor forståelse for at man i en stiftelses første tiår, spesielt i en så radikal nyskapning som Cultiva, har forsøkt ut ting i ulike retninger. Det er ikke til å unngå at noe ti år etterpå fremstår som mindre vellykkede. For veldig mye av det er jo veldig bra! Vi må aldri glemme at det er bygget infrastruktur, det er gjort masse greier. Så når vi gjør endringer så betyr ikke det at alt som er gjort før, har vært en dårlig ide.

Konkurranser

- Du sier at “vi tenker oss at Cultiva sammen med andre vil initiere prosjekter det må konkurreres om”. Kan du si litt mer om det?

- Det er lett å tenke seg prosjekter man kan konkurrere om. Man kunne f. eks. ta bevegelseshemmede barn. Skulle man ønske å gjøre noe for disse, hva skulle en konkurranse bestå i? Det måtte jo være å utfordre hele det feltet som er mulige leverandører av et eller annet, til et gitt beløp. Hvilket prosjekt i tre år kunne vi få for det? Da blir en institusjon i større grad en prosjektpartner. Etter å ha hatt en åpen, fair konkurranse, som en arkitektkonkurranse.

Kort om Cultiva

Opprettet i 2002 etter salg av aksjer i Agder energi. Forvaltningskapital 1,4 milliarder kr.

Fra 02 - 09 er det brukt nær kr. 200 mill. Ca. Kr.150 mill. til prosjekter. Ca. Kr. 50 mill. til administrasjon.

I 2010, 76 søknader på over 26 mill. Styret bevilget kr. 3 130 000,- . 32 søknader er ikke ferdig behandlet.

Årlig utdeling første 5 år ca. kr. 15 mill. Øker gradvis etter oppbygging av bufferkapital.

Ansgar Gabrielsen ble valgt som styreleder høsten 2009

Tidligere styreledere har vært: Ellen Horn (2003 -5) Trond Bjørnenak (2005-2009)

Direktør har hele tiden vært Erling Valvik

Styret er i gang med ny overordnet strategi som skal ut på høring i april. Ny strategi ventes vedtatt i juni

- Hvordan tenker du dette i forhold til kravet om å sikre arbeidsplasser? Det kravet pleier å komme opp litt som det passer. Er det ikke slik at formålsparagrafen er så åpen at virkemidlene ikke lar seg begrense, men at det er opp til styret å bestemme?
- Det er veldig stor grad av frihet. I forhold til de overordnede målene vil det være slik at uansett om du har et prosjekt som er særlig innrettet mot levekår, så tror jeg synergien er betydelige. I den grad man kan si at Kristiansand har Nordens beste levekår, så er det jo åpenbart at det vil være til stor fordel i forhold til arbeidsplasser.
- Tenker du at idrett har samme type synergieffekt som ulike former for kunst?
- Ikke samme type. Men tenker man seg at all barne og ungdomsidrett bort, vil det gå ut over levekårene. Jeg snakker ikke om eliteidretten. Det er noe annet, den er viktig for rekruttering. Vi må ha helheten. Cultiva må også engasjere seg innenfor idrett i framtiden. Men da kanskje rettet mot spesielle grupper. Skal vi gjøre noen spesielle satsinger mot spesielle grupper så er det de som sitter nederst ved bordet. De finnes også i denne byen. Dette er jo ting jeg har jobbet mye med, og jeg vet hvor lite som skal til for at de skal oppleve en økt velvære. Til det kan man bruke idrett så vel som hele registrere av kultur. Men jeg er et relativt konservativt menneske som ikke har sans for å grå fra den ene grøfta til den andre. Nå har vi i for stor grad vært postkasse. Så har vi fått Cultiva ekspress og Cultiva idrett, og jeg tror vi skal fortsette på den veien. Hvor mye vi skal gå bort fra ideen om søknader tror jeg vil bli mye av diskusjonen i styret. En ting er det overordnede, men vi må også bevege oss i retning av å definere noen prosjektmål som vi skal nå.

"Den kreative klasse"

- Hvordan forholder du deg til begrepet "den kreative klasse" hentet fra boken til Richard Florida?
- Nå har jeg ikke lest den boken, men jeg jobber mye i forhold til begrepet "clustering" innenfor helse og "live science". Den kreative klasse har som premiss at morgendagens arbeidsliv er annerledes enn dagens og man må formode at denne typen arbeidsplasser, innenfor kunst og kultur, er et overskudds-fenomen som vi ikke hadde råd, eller tid til før. Disse tingene blir viktigere og viktigere i forhold til den totale opplevelsen av velvære.
- Levekår?
- Ja kaller det gjerne det. Det er klart at om man tenker seg alt som har med kunst og kultur, og alt hva hermed står i forbindelse, bort fra et samfunn, så er det som blir igjen temmelig flatt. Morgendagens vellykkede regionale sentra må ha et betydelig innsalg av disse tingene.
- Er det dette som et satsingsområde for Cultiva?
- Det er bare det vi skal bruke. Vi skal bruke det som jeg totalt sett vil definere inn i den kreative klassen. Det er det som skal være redskapet vårt.

Ingen ekspert

- Hvilken del av kulturlivet opptar deg?
- Jeg er jo nok så sær da, det er lite jeg ikke setter pris på. Jeg går i Vigelandsparken, eller hører en konsert. Men det er mye innenfor eksempelvis musikk jeg ikke synes noe særlig om
- Men siden vi som intervjuer deg er billedkunstnere, er det noen samtidskunstner du er opptatt av?
- Jeg er ingen ekspert, jeg setter pris på det jeg ser og opplever der og da. Jeg er ingen samler selv, selv om jeg har noen bilder. For meg er det slik, jeg er jo en enkel mann fra landet, vet du, så jeg liker å forstå det jeg ser..
- Et av kunstens store problemer er at alle vil bruke kunsten til et eller annet, utenfor kunsten. Er et godt kunstprosjekt en verdi i seg selv, i forhold til levekår?
- Absolutt. Kunstens blotte tilstedeværelse er jo en kvalitet i seg selv. Selvfølgelig har den det. Det er veldig vanskelig å tenke seg at den ikke skulle ha positive synergier på toppen av alt. Men man kan ikke bare styre etter det, det må gå andre veien.
- Hva skal kunsten gjøre for samfunnet?
- Da er du over i filosofien, hva kunsten skal gjøre i samfunnet. Det er i alle fall lett å si at dersom Kristiansand blir en by som er rik på kunst og kultur vil det bli en bedre by å bo i. Det føler jeg meg sikker på. Jeg seiler mye langs kysten i de Nordiske land og det klart at er du en sommerdag i en av

disse byene hvor du virkelig føler at her er det kunst og kultur, så føler du et økt velvære ved bare å ligge i havna der. At Cultiva skal være en bidragsyter til å få det til å myldre: absolutt!!

- Er det forskjell på kunst og underholdning?

“Fleksibiliteten i virkemidler og målsetting er egentlig total”

- Ja, det vil jeg langt på vei si. Tenker du det som skal være masseunderholdning så er det så kynisk og kommersielt at det må lykkes i nåtid. Det er like mye ferskvare som strøm, det forbrukes i det øyeblikket det fremføres, så er du ferdig med det. Men når det gjelder de kunstformene som er bortimot evige, så er de med på å gi oss en forståelse som mennesker. I nåtiden med blikket mot fremtiden. Billedkunsten er utrolig viktig for identitetsbygging både personlig, regionalt og ikke minst nasjonalt. Det er noe av det som gir oss tilhørighet, så det er viktig.
- Så det er noe for Cultiva?
- Det er noe for Cultiva. Nå skal jeg ikke foregripe noe som helt av hva vi skal gjøre og ikke gjøre, men det er absolutt ting å se på der.
- Kunstnere er i en bransje med lite penger. Her er det også slik at en relativt liten sum penger gir stor uttelling. Kommer man til å utvide Cultiva ekspress til å gjelde andre enn unge?
- Man bør utvide det som fungerer, som er lett å administrere og som på toppen av det hele er kostnadseffektivt. Jeg er god i hoderegning.

KULTURSTIFTELSEN CULTIVA

Cultiva ble startet som en kulturstiftelse bygget bl.a. på tankene til Richard Florida i boken "The Rise of the creative class". Der argumenterer han for at i et nytt arbeidsmarked vil bedrifter og nyskapning skje på steder som la til rette og stimulerte til et miljø preget av interessant og bredt kulturliv. Dette fordi den attraktive arbeidskraften ønsker å være på steder som tilbyr kultur og andre verdier vi gjerne forbindet med det urbane. Tanken er at for å få bedrifter til å etablere seg er det ikke lenger nok med industriotter, man drar dit det er interessante arbeidstagere. I lys av dette ble Cultivas visjon fra 2005 -å gjøre Kristiansand til et kultursentrum som Bl.a. kjennetegnes av:

Mange skapende og utøvende kunstnere
Gode utdanningsmuligheter
Stort og krevende publikum
Allsidig sammensatt kulturmarked og møteplasser
Identitet og toleranse

Et av hovedkriteriene for tildeling er: Søknaden skal være innenfor virkefeltet kunst, kultur, kreativitet og kunnskapsutvikling på feltet.

Cultivas formålsparagraf sier:

Stiftelsens formål er å sikre arbeidsplasser og gode levekår i Kristiansand ved å gi støtte til prosjekter ved etablering av kunst-, kultur og kunnskapsinstitusjoner eller organisasjoner som bidrar til nyskapning, utvikling og kompetansebygging ved kreative miljøer i Kristiansand.

Kunnskapsinstitusjoner som utvikler kreativitet og nyskapning kan tildeles midler fra stiftelsen.

Institusjoner eller organisasjoner som mottar støtte må drive virksomhet på kvalitativt høyt nivå til nytte for lokalsamfunnet.

Cultivas "overordnede strategi for sikring av arbeidsplasser og gode levekår i Kristiansand for perioden 2007-2020 " ble vedtatt i styremøte 24. oktober 2006.

Der kan man bl.a. lese:

Det bør arbeides videre på følgende områder:

- Stimulere kunstnere med "kunstnerlønn til å etablere seg i regionen.
- Internasjonalt skulpturprosjekt, produksjon av kunstverket skal foregå i Kristiansand.
- Uroppførelse av nye kunstverk laget av personer som er folkeregistrert i Kristiansand og som ønskes oppsatt på profesjonelle kulturinstitusjoner. Cultiva kan være med å finansiere merkostnader ut over ordinære oppsetninger, gitt høy kunstnerisk kvalitet.
- Videreutvikling av stipendieordninger.

Fra dette utgangspunktet har Cultiva i stadig større grad beveget seg mot en stadig mer defensiv satsing på arbeidsplasser innenfor kulturbasert næring. "Opplevelsesindustrien" ble et ord som ble stadig mer brukt. Profilen ble mer og mer uklar, og tildelingene vanskeligere og vanskeligere å forstå.

Så kom den famøse tildelingen av midler til toppfotballklubben Start; 6 mill. Det var en av grunnene til at stiftelsestilsynet satte foten ned.

Cultiva har fått hard medfart fra statsvitere og økonomer. Statsviteren Fimereite peker på demokratiske problem, mens professorene Randøy og Jenssen mener det umulige i å lykkes i å stimulere et kulturliv ingen vil bruke penger på. Sist ute er postdoktor Roy Mersland, som bl.a. mener at direktør i Cultiva Ering Valvik bør gå.

Nå varsler styret en smalere mer tydelig stiftelse som "vil slutte å fungere som en åpen postkasse for alle gode formål" (AG f.vn. 14.01.11) I stede vil: "Cultiva sammen med andre vil initiere prosjekter det må konkurreres om. Dermed vil det i mindre grad bli snakk om å "dele ut" midler". I praksis betyr dette at et styre som består av politikere og forfatteren Øystein Lønn skal finne prosjekter som skal bruke penger fra Culitva. Så kan interesserte legge inn anbud. Alle snakker for sin syke mor, men Cultiva vil legge henne ut på anbud. Vi er mer enn spent på hvordan disse prosjektene vil se ut.

"Tingenes desorpsjon" Foto: Jonas Ib Jensen

Nå Cultiva har brukt sine første 8-9 år til å lage en grunnmur. Til hva? Fra mitt ståsted minner det om et bomberom hvor styret kan gå i dekning mot tung kritikk fra kompetent hold, med kampropet; "gi oss bare ti år til, så skal vi vise dere!"

For seks syv år siden marsjerte jeg ut fra et annet "dialogmøte" i regi av Cultiva. Siden har jeg ikke giddet å bruke tid på det. Allerede da var det klart at Cultiva ikke ville være en bruker av kunstnere til kunstproduksjon. I møte med til dels krass kritikk var svaret fra Cultivas' ledelse: "når vi får så mye motstand, så må det bety at vi gjør noe rett." I etterpåklokskapens klare lys minner det utsagnet om de som på 80- tallet sa at internett var en døgnflue.

I Dagens Næringsliv 2009 kunne vi lese at professorene Trond Randøy og Jan Inge Jenssen ved UiA gir Cultiva grunnleggende kritikk. Randøy sier : "Det er veldig vanskelig å skape et dynamisk næringsliv ved hjelp av offentlige tilskudd. Det gjelder særlig på områder hvor vi i utgangspunktet ikke har spesielle fortrinn og i bransjer hvor lønnsomheten er svak. Dette gjelder trolig kultursektoren. (...) Cutiva er rett og slett en dårlig ide (...) fordi det er en nesten umulig oppgave å realisere." Er disse to tatt med som premissleverandører for den nye overordnede strategien?

FRA KUNSTNER TIL KULTURENTREPENØR

Uten tittel (Angst) og (Angst # 3) Foto: Jonas Ib Jensen

“Etter måneder med skriving av søknader, rapporter, utredninger, kronikker og debattinnlegg, var det digg å kjenne terpentinelukta rive skikkelig i nesa på atelieret ikveld. En gang kunstner alltid kunstner” Dette skrev jeg på Facebook rett etter jul da jeg greide å snike inn en uke med jobbing på atelieret. De siste årene har tatt en ny retning i mitt kunstneriske virke. Før i tiden sto jeg på atelieret og malte bilder som jeg viste på utstillinger og iblant solgte. Noen ganger drysset det også inn litt penger fra stipender eller prosjektstøtte. Jeg var fornøyd med å bruke mesteparten av tiden på å skape kunst, men var like misfornøyd som billedkunstnere generelt er med inntektene sine. Selv om jeg altså solgte litt, og av og til fikk stipend.

I 2006 flyttet jeg til Kristiansand. Byen som i 2002 solgte nesten halvparten av aksjene i Agder Energi og opprettet stiftelsen Cultiva. Byens motivasjon var å komme ut av en situasjon med relativt høye levekårsproblemer i Agder. Stiftelsens formål var da som nå ”å sikre arbeidsplasser og gode levekår i Kristiansand ved å gi støtte til prosjekter ved etablering av kunst-, kultur- og kunnskapsinstitusjoner eller organisasjoner som bidrar til nyskaping, utvikling og kompetansebygging ved kreative miljøer i Kristiansand”.

Med inspirasjon fra byer som Bilbao, Glasgow og tiltak som Verftet i Bergen, skulle byen fylles av kreativitet og skaperkraft slik at både utflyttede ressurspersoner skulle flytte hjem, og nye ressurspersoner ville flytte til byen.

Ved å flytte til Kristiansand og Sørlandet, fikk jeg min første nærkontakt med begreper som ”opplevelsesøkonomi”, ”kulturbasert næring”, ”kulturelt entreprenørskap” og ”kreative industrier”. Jeg tror Sørlandet kan regnes som selveste landsdelen for den nye kreative økonomien. Vi har Sørlandets

Kompetansefond og Cultiva i tillegg til Innovasjon Norge. Vi har også Agderforskning som driver forskning på feltet. Sørlandet har lang tradisjon for gründervirksomhet, så det overrasker kanskje ikke at det nettopp er her man tidlig har satset på å bruke de kreative næringene for å skape økonomisk vekst. Det har de siste 10 årene vært en betydelig interesse for koblinger mellom kulturproduksjon og kommersiell verdiskapning både i Norge og i resten av den vestlige delen av verden. Denne kombinasjonen er vel ikke av helt ny dato, men vi ser nå en voldsom politisk og akademisk interesse for det. Produksjonen av forskningsrapporter, utredninger, faglitteratur, kronikker, debattinnlegg og strategier har vært eksplosiv de siste årene. Det finnes vel knapt en avkrok i Norge som ikke har en egen strategi for kultur og næring. Vi har både fått egen stortingsmelding og handlingsplan fra regjeringen om temaet. Ifølge FN rapporten "Creative Economy report 2008" er opplevelsesøkonomien blant de mest dynamiske markedene i verdenshandelen. Samhandlingen mellom kreativitet, kultur, økonomi og teknologi har potensialet til å skape inntekt, arbeidsplasser og eksportinntekter, samtidig som det bidrar til sosial inkludering, kulturelt mangfold og menneskelig utvikling.

Det høres nesten for godt ut til å være sant. Og er det sant?

Det fines ulike teoretiske og politiske grunnlag for dette, og ulike miljøer har ulike oppfatninger. Vi har alt fra det noen kaller "begeistringsforskere" som tolker utviklingen optimistisk – og vektlegger økt kreativitet, frihet og fleksibilitet - til pessimistiske røster som mener at "offentlig støtte er opium for kulturfolket" - og mener dette fører til stor usikkerhet og svekket velferd.

Andre igjen, som for eksempel Røyseng i (Mangset og Røyseng 2009) stiller spørsmålet om begrepet "kulturelt entreprenørskap" er et produkt av en ideologisk bølge som ikke er forankret i praksisverdenen til de aktørene som begrepet er ment å skulle si noe om. Dette synes jeg er interessant fordi det berører kjernen av noe av det jeg har tenkt de siste årene.

Fra å stå på atelieret og male bilder for noen år siden, har mesteparten av tiden de siste årene gått med til skriving av søknader, utfylling av skjemaer, skriving av rapporter, oppsett av budsjetter, legging av tidsplaner og lesing av dokumenter for å sette meg inn i søknadsprosesser. Dette har ikke vært bortkastet og har selvsagt vært noe jeg har valgt helt frivillig. Det er delvis fordi jeg har engasjert meg i kunstpolitikk, delvis fordi jeg som nestleder i Christianssands kunstforening har påtatt meg noen oppgaver, delvis fordi jeg som småbarnsmor har hatt et ønske om å utvikle mitt virke i en økonomisk tryggere retning, og delvis fordi jeg har ønsket å gå nye veier. Denne prosessen har vært både nyttig og interessant. Jeg har også gått igjennom en slags erkjennelsesforskyving. Fra å ha vært mest opptatt av selve kunsten, har jeg også blitt opptatt av hvilken funksjon kunsten har i samfunnet. I tillegg har jeg blitt ryddigere og mer strukturert i tankegangen, jeg har muligens blitt en bedre skribent, jeg tror i hvert fall jeg har blitt bedre til å skrive søknader, sette opp budsjetter og lage framdriftsplaner. Jeg har fått lov til å ytre meg i det offentlige rom, har skrevet en utredning om Christianssands kunstforening på 58 sider, og jeg har sammen med en kollega utviklet en liten bedrift som driver med ulike kunst og formidlingsprosjekter.

På toppen av alt dette tjener jeg til og med mer penger. I hvert fall litt mer enn før.

Da jeg flyttet til Kristiansand ble jeg møtt av flere tilbud for kunstnere som jeg satte stor pris på. Det fantes etableringskurs gjennom Agder kunstnersenter og EVA-senteret. Innovasjon Norge hadde FRAM-kultur, et bedriftsutviklingsprogram for de som ønsker å gjøre kultur til sitt levebrød og Art-start, et etablererstipend som er rettet mot nyskapende forretningsidéer innenfor kultur- og opplevelsesnæringer. Alt dette har jeg vært med på. Jeg har stort sett vært fornøyd, og har i utgangspunktet vært åpen for å prøve nye måter å være kunstner på. Jeg tror egentlig jeg har blitt en slags "kulturentreprenør"

I 2009 ga Per Mangset og Sigrid Røyseng ut en bok om kulturelt entreprenørskap hvor de prøver å fange denne litt uklare figuren "kulturentreprenøren". Etter at manus var ferdig var de likevel ikke helt sikre på om de har greid å fange ham – eller henne. Det eksisterer likevel noen faglige avgrensninger. Denne hybrid kan plasseres et sted i spenningsfeltet mellom kultur og næring, mellom kunstner og entreprenør. Gjennomsnittsalderen er en ca 25-30 år gammel person med mangfoldig kompetanse. De er selvstendige, fleksible, uavhengige, risikovillige og tilbøyelige til å hoppe på hvilken som helst mu

lighet som byr seg innenfor kunst, musikk, design, media eller mote. De satser på uformelle nettverk, egen kreativitet og ferdigheter og har ikke nødvendigvis ambisjoner om stor forretningsmessig vekst fordi de da kan risikere å sette sin uavhengighet på spill. Mange av dem har heller ikke utdanning. Virksomheten drives gjerne fra små arenaer som f.eks gutterommet.

Bortsett fra at jeg har feil alder, har utdanning og ikke driver virksomheten min fra et gutterom, kjenner jeg meg ganske godt igjen i denne beskrivelsen. Det er altså i ferd med å oppstå noen nye kunstnertyper som kan kalles "kulturentreprenører". Og disse skal visstnok gi store makroøkonomiske virkninger i samfunnet.

Kulturlivet selv ser gjerne på kunst og kultur som et offentlig ansvar fordi markedet ikke er stort nok til å klare seg uten offentlig støtte. Man har også sett på den økonomiske verdiskapningen av kunst og kultur som indirekte, selv om store kulturbyer selvsagt også har direkte glede av ringvirkningene. I kunstnermyten ligger fortellingen om at kultur og økonomi er motstridende elementer som ikke må blandes sammen. Ifølge Cultivas nettsider er et slikt syn gammeldags. De mener derimot at "Kunst og kultur er tett knyttet til kreative næringer og det øvrige næringslivet, og en rekke nye tilbud skaffer seg inntekter i et marked, uten offentlig subsidiering"

Et av de viktigste premissene i fortellingen om kulturelt entreprenørskap er at motsetningen mellom kultur og økonomi har brutt sammen. De kreative industriene vil også gjerne oppheve motsetningen mellom "høy" og "lav" kultur og bruke dette som redningen for en ny økonomisk vekst.

I boken til Røyseng og Mangset ser vi derimot at de har de funnet fram til både kunstorienterte og kommersieltorienterte entreprenører blant informantene sine. Mange er opptatt av selvrealisering og å bidra i en samfunnsmessig sammenheng. Flere skiller mellom kommersielle oppdrag og genuine kunstneriske uttrykk, hvor de er på leting etter autonomi og overskridelse, mens andre igjen synes det er greit å ta oppdrag. Det er derfor ikke lett å konkludere med noen entydig oppheving av skillet mellom kunst og økonomi.

Hvis jeg går tilbake til mitt eget kunstnerskap igjen. Da jeg deltok i FRAM-programmet hadde jeg to muligheter angående hva jeg skulle satse på. Det ene var å utvikle maleriet mitt og det andre var å utvikle et samarbeidsprosjekt (Zulu) jeg har med en kollega, som dreier seg om kunst, formidling og en kommersiell del. I begynnelsen satset jeg på begge deler, men etter hvert innså jeg at det var Zulu-prosjektet som egnet seg best til å satse på og ikke maleriet. Rett og slett fordi Zulu-prosjektet hadde klare definerte målgrupper, mens maleriet ikke hadde det. Mitt forhold til maleri har alltid først og fremst handler om å utforske maleriet på kunstens premisser. Ikke male bilder som skal selges som pynt, selv om de selvsagt også har kunnet brukes til det. Dette paradokset har jeg også sett i andre sammenhenger. Kunstnere som jobber med kritiske eller utforskende kunstprosesser lar seg vanskelig plassere innenfor opplevelsesøkonomien. Da er vi tilbake igjen til spørsmålet om dette egentlig er forankret i praksishverdagen til de aktørene som begrepet egentlig er ment å skulle si noe om?

Vi lever i en tid da kunsten utsettes for press fra mange kanter. I Norge ønsker regjeringspartiene å styrke velferdsstaten, mens Frp ønsker å knuse kultureliten. Regjeringen har satset stort på kunst, kultur og næring, men er samtidig opptatt av at det skal ha en samfunnsnyttig betydning. Enten ved at sosiale skiller oppheves, eller ved at bærekraftig økonomisk utvikling oppnåes. Er de "kreative næringene" medisinen som skal brukes mot en oppfatning om et stagnert kulturliv som er altfor opptatt av offentlig støtte? Eller er det idéen om å la det vokse frem et mer demokratisk kunstliv hvor skillene mellom "høy" og "lav" viskes ut? Tidligere kunnskapsminister Solhjell har foreslått å erstatte flere tradisjonelle estetiske skolefag med et nytt, overgripende kreativitetsfag. Er dette en forsøk på å fremelske en begeistret og positiv hybrid-kunstner i stedet for den undersøkende og kritiske tradisjonelle kunstneren?

Det er bra at kunstnerrollen blir utfordret, men det er viktig å ikke å glemme at det er menneskers evne til å lage kunst som her anvendes i flere nye retninger. Og det er vel ikke vanskelig å bli enige om at vi stadig trenger kunstens evne til å skape undring og refleksjon. La oss håpe at kunstens samfunnsnytte også fortsatt kan bestå i å gi en dypere mening i livene både til de som lager den, og de som opplever den. Ikke at kunstnerne bare brukes som et middel i den økonomiske utviklingen.

OM ETIKK, KOMMUNIKASJON, MAKTMISBRUK, CULTIVASTYRET.

Etikk handler om relasjoner mellom mennesker.

Relasjoner mellom mennesker er etisk moivert, og relaterer til de måter vi handler språklig og praktisk, hvordan vi kommuniserer og hvilken kunnskap vi egentlig har om det å snakke sammen.

Etikk (fra gresk ethos, som søker å besvare spørsmål som «hva er godt», «hva er det rette», «hvordan bør man oppføre seg»).

Etikk er den norm som et individs vilje legger til grunn for sine ord og handlinger. Et individs etikk kan være basert på anvendelse av individets rett til selvbestemmelse eller ha et tillært religiøst eller filosofisk grunnlag: læren om rett og galt. Det finnes ulike etiske lærer som vektlegger ulike ting når «det som er rett» skal bedømmes. Etikken deles grovt sett inn i tre deler: metaetikk, normativ etikk og anvendt etikk.

Når stiftelsen Cultiva ønsker å forstå seg selv hyrer de inn kommersielle private firma for bestilt selvforståelse (en stiftelse er uten folkelig demokratisk kontroll fordi den selv står utenfor demokratisk ansvar men forholder seg til den privatiserte stiftelsesloven og kan bryte stiftelsesloven UTEN Å GÅ AV, ELLER TA ANSVAR FOR SINE UDEMOKRATISKE VALG).

Styret består, siden de bestiller kommunikasjonsrådgivere, ergo av mennesker som ikke kan tenke selvstendig, enten det gjelder kommunikasjon eller strategi. Med andre ord: de har ikke den kunnskap som trengs for å gjøre det arbeidet de er satt til (via seg selv) og som de får høyt betalt for.

Konsulenter, rådgivere og andre parasitter av det offentlige, har vært involvert i den 10 år lange prosessen Cultivastyret har brukt til å forstå hva kommunikasjon er (en bløff).

Det har gitt klingende mynt i i kassa til disse aktører. Dagens Næringsliv antyder et administrasjonsgebyr og konsulenthonorar til 60 millioner. Er det da ikke grunn til spørsmål om hvem dette tjener? Hva kunne ikke den lokale kultur bruke disse millioner til? Hvorfor kan ikke styret arbeide frivillig, slik de i høysang lovpriser gratis arbeid for deres skyld?

Ergo: Styret i Cultiva arbeider tilsynelatende uten overveielser over egen etikk og etiske overveielser. Skal Cultiva- styret overveie etiske vurderinger? Jeg mener det. Når man forvalter 1,4 milliarder av demokratiets midler - er det definitivt demokratisk med etiske spørsmål innad og utad om hvordan forvalte midlene.

Styret i Cultiva betaler for en kompetanse det selv ikke har. Styret kan med andre ord (logik) ikke forstå hva relasjoner mellom mennesker handler om.

Styrets sammensetning (hjemmesiden presenterer styret UTEN referanser til yrkesbakgrunn el.lign.) må ligge til grunn for styreleders mht bevisste valg i styrets prioriteringer av hvor de vil gå inn med midler. Man antar styremedlemmene er ved bevissthet under styremøtene og at de er ansvarlige for sine velbegrunnede og kompetente disponeringer? Eller er disse prioriteringer preget av ekstern og intern synsing - alt ettersom det bakenforliggende nettverket og den alltid aktive nettverksbygginga til styrets representanter - får lønn for sitt strev?

Mon tro om konsulent/rådgivningsfirma Oxford Research (som er satt til å analysere cultivaroganisasjonen - hva koster det?) har begrepet etikk inne i sitt vokabular? Slik presenteres deres "Mission" på nettsiden "www.oxfordresearch.dk/page/view/23"

We contribute to a more sustainable society by producing and providing knowledge, which will improve our customers' ability to:

- develop organisations and people
- strengthen social responsibility
- promote good stakeholder relations
- increase innovation and competitiveness

Og slik kan da kommunikasjonsrådgivere formulere seg (sitat FV, 140111): "Hovedprinsippet for kommunikasjonsarbeid er idealet om toveis symmetrisk kommunikasjon". Hvor mange timer og årsverk har det tatt for å utarbeide en sånn setning? Og hva betyr den? Styreleder Ansgar Gabrielsen kommuniserer sånn, sitat FV: "... (jeg) spiller heller etter gehør enn en mange-siders kommunikasjonsplan". Gabrielsen er altså forsanger for improvisasjon. Det krever store forberedelser, slik all improvisasjon gjør. Men han står ansvarlig for bestillingsverket, som han leser etter sitt "gehør", og han er Høyrpolitiker, dvs. han leser det etter Høyres partipolitikk). Han har gehør. Han er en politiker. Han er et ekko.

"Additional ways to walk a staircase" Foto: Jonas Ib Jensen

Setningen "Hovedprinsippet for kommunikasjonsarbeid er idealet om toveis symmetrisk kommunikasjon". sier vel at kommunikasjon skal foregå på like vilkår mellom to parter. Slik jeg leser den. Og det er vel heller ikke vanskeligere enn det. Symmetrisk kommunikasjon.

Kommunikasjon med aktører fra diverse arenaer, er asymmetrisk ifølge styrets selvinnsikt pr. dags dato (det er slik språkbruket er, vi befinner oss på arenaer hvor vi er spillere, vi er vinnere og tapere, vi er aktører på livets brogede scene, vi blir utspilt eller innspilt, i knallhard liberalistisk regi).

Definisjon av symmetri kan formuleres sånn: symmetri fremstår når den ene halvdel av objektet blir som et speilbilde av den andre.

Kunst og kultur har i enhver historisk forstand uttrykt seg a-symmetrisk til det bestående, til makta og det politiske, det ideologiske, det religiøse.

Asymmetri er selve grunnlaget i (den asymmetriske kunst/) kommunikasjonsformen, i den forstand at man ikke nødvendigvis kommuniserer på mottakers premisser, men helt og holdent forholder seg til formen og innholdet og lar det uttrykke seg på egne vilkår og uten den hensiktsmessighet og den lovbestemte nytten vi ellers opplever i forbrukssamfunnet. Man undrer seg over styrets uvitenhet om denne historiske kjennsgjening. Styrets representanter representerer stor uvitenhet omkring vesentlige spørsmål og forståelse mht kunst og kultur. Styret skjønner ikke de demokratiske regler via sin elitistiske representasjon (ingen av styrets representanter agerer i det offentlige, unntatt innadforståtte kronikker skrevet av autopiloter som Terje Næss).

Poesi er språklig gerilja. Poesien kan sabotere den etablerte meningen og den konforme logikk. Poesi er ikke-lineært språk og representerer en asymmetrisk tenkning.

Poesi er i sin asymmetri nær mennesket og står i opposisjon til det symmetriske, det ideelle, det som representerer maktas selvbylde. Maktas eiendommelige forhold til sin egen uvitenhet.

Symmetri er dovenskap.

Det kommunale kulturelle forsvarsverk heter "Kilden" og er 100% symmetrisk. Derfor 300 millioner til Kilden. Styret i Kilden er i symmetrisk dialog med styret i Cultiva. Kilden er representert av symmetriske mennesker og deres symmetriske ideologi. Alle utenfor denne symmetri er fiender og må bekjempes.

Forbrukeren, den konstituerte størrelse i vår såkalte moderne opplevelsesindustri, et annet av Cultiva-styrets yndede begreper, skal helst være symmetrisk, eller forutsigelig, nok et yndet økonomisk begrep styret anvender. Forutsigelighet. Det er loven. Som vekst er forutsigelig, er styret representanter for ytterliggående forutsigelighet.

Forutsigelighet er da det samme som "vi vet hvor vi har deg", "Vi vet hva du vil ha av opplevelser", "vi vet hva det koster og vi vet hva det gir av avkastning".

Vi andre vet at opplevelse er noe annet enn erfaring.

Erfaring går til siden, ned og opp - på samme tid. Opp-levelsen går kun opp, for så å falle - alt som går opp må på et tidspunkt falle. Opplevelsens ideal er knytta til begrepet VEKST - et uhyggelig mantra innenfor kapitalismen. Evig vekst på evige vilkår til evig tid.

Erfaring gir grobunn til kritisk virksomhet, opplevelser er opium for folket. Man må bare ha mer og mer av det, fler og fler opplevelser døgnet rundt, og det koster ikke bare flekk, men også tid og penger. Din tid. Dine penger.

Kommunikasjon forutsetter kunnskap og innsikt, velvilje og åpenhet fra de som går i dialog. At man forstår hverandres grunnleggende språklige uttrykk og har innsikt i den andres kulturelle og sosiale bakgrunn.

Etikken handler også om viljen til å forstå den andre. Og når det innen sommeren 2011 foreligger en kommunikasjons/strategi-rapport fra Oxford Research, vil vi ha anledning til å lese og eventuelt forstå hva denne symmetriske kommunikasjon vil innebære av språklig nyskaping. Sannsynligvis får vi et: ekkolalia, dvs man hører bare repetisjoner av styrets stemme, og det stemmer jo alltid med det man ønsker å høre.

Man kan trekke den slutning, at Cultiva-styret består av mennesker uten innsikt i allminnelige kommunikasjonsforhold. Man får svar som man spørger.

At styre og stell innenfor offentlig forvaltning og stiftelser av ulik hensikt geberder seg med veldeigna konsulentfirmaer, rådgivningstjenester, osv. er ikke noe nytt, men vi kan se at det bekrefter en usunn språkløshet i samfunnet. De eneste som forvalte det offentlige språk er kommunikasjonsekspertene, innenfor reklame (les propaganda), nyhetsformidling, underholdning, taleskrivere, byråkrater, akademikere ved universitetenes auditorier og korridorer og snakkeværelser, men alle er de ute for å innhente kvalitetskommunikasjon fra eliten av rådgivere og konsulenter. Det leses og skrives tonnsvis av slik faglitteratur. Nå heter det ikke lenger at vi skal ha et møte innenfor det offentlige - nå heter det "dialogmøte", hva det nå enn kan bety? Er ikke et møte et møte?

Idrettens prestasjoner og makaløse virke er et yndet eksempel innenfor liberalistisk propaganda - eller for å eksemplifisere hvordan det skal kommuniseres. The winner takes it all.

Så nå satser vi alt på idretten og idrettens kvalmende vinnerkultur, dens konkurranseideologi/hysteri, dens medalje- og latterlige gulljag, de langtekkelige allestedsnærværende reportasjer og overføringer av enerens prestasjoner (som selvsagt spiller poker) enerens kneplager, enerens høyre håndledd og enerens magetrøbbel. Det frivillige arbeid i felleskap, er ideologisk basert på en løgn. Idrettelitens likegyldige verden får mer plass i vår virkelighet/virkelighetsoppfattelse/persepsjon - enn noen annen virksomhet i samfunnet. Norge er og blir en kapitalistisk idrettsnasjon/virksomhet. Tv-overføringer ca 115 timer pr dag året rundt. Alle kommunikasjonsrådgivere ville applaudere overfor en slik suksess. Propaganda er bare forbokstaven, og Cultias styre har ingen formening om noe som helst av samfunnsyttring. De er nøytrale. Det vil si de er ansvarlige.

"Additional ways to walk a staircase" Foto: Jonas Ib Jensen

Cultivastyrets leder vil gjerne ha idretten som forutsetning for å forstå sine egne idealer. Idretten kommuniserer sannelig symmetrisk. Hipp hipp hurra! Hei Norge! Heia Trine. Heia Statoil. Heia Hydro. Heia Freia. Heia Kvikk Lunch. Heia Dæhli. Heia heia heia DnB. Hei gullet. Heia mammon. Hva kan vi forvente etter evalueringen og strategiplanen? Vil det gå to år til vi har vi ny rapport, en rapport som evaluerer evalueringen?

Det militære begrep - strategi, er enda et mantra innenfor samfunnsideologiens begrepsapperat. Og en god strategi er vel å hale ute prosessene i det uendelige, slik at motstanden blir svakere og diffus, ved å bruke all verdens juridiske og økonomiske terminologi og ekspertise på å forholde seg til likt og ulikt, symmetri - asymmetri.

Vi andre vakler sykler og svømmer asymmetrisk videre, mens vi dikter, synger, filmer og leverer asymmetriske uselgelige produkter, og stiller oss til saklig tjeneste i det asymmetriske det dissharmoiske og det heterogene.

Vi stiller oss i tjenesten for det udugelige og det svake, bare slik kan vi bli fri for maktstrukturer som dyrker seg selv og sin egen gevinst.

ALT FOR KUNSTEN ?

Alle kunstnere ønsker å nå frem med kunsten sin, men hvordan skal man "bli oppdaget" som aktør? Hvem styrer kunstverden? Er kunst-reality veien til en kunstsuksess?

Markedsmekanismer

Hvem styrer kunstverden i dag? Markedet styrer kunstverden, og i motsetning til diamanter, er kunstens verdi relativ. Uforutsigbare mekanismer som kunstkritikk, auksjonshusenes estimat, kjøpernes interesse, massemedias oppmerksomhet bestemmer hva et kunstverk til enhver tid er verd - symbolsk og i penger. Surrealisten Marcel Duchamp problematiserte markedsmekanismer i 1917, da han stilte ut verket eller pissoiret "Fountain". Til tross for dets intensjon om å bryte med den rådende (autonome) kunstinstitusjonen, ble pissoiret ikke refusert. (Det kan nevnes at det originale pissoiret forsvant, men et titalls autoriserte kopier er for tiden estimert til 3,6 mill. dollar).

Fenomen

Hvis vi tar utgangspunkt i massemedias styring, så er det "nye" i både Storbritannia og USA: Kunst-reality: "Nowadays there are so many different ways for a young artist to get exposure,:" forteller produsenten og sier videre:

"You have the street art phenomenon with artists that first get known on the street for the work they do on the street. And then of course, thanks to the Internet, thanks to the new technologies, any artist anywhere in the world can present his work on specialized Web sites. And then of course, you still have the traditional way of going through galleries and institutions, and now also reality TV show."

Bravo TV som er en amerikansk produsent av reality-tv, er i gang med sesong 2 av det omdiskuterte realitykonseptet "Work of art" der 14 kunstnere konkurrerer om 100.000 dollar og en separatutstilling på Brooklyn Museum. Reklamen er; Now casting: Are you an emerging or mid-career artist with a unique, powerful voice interested in competing on Bravos Show; Work of Art: the Next Great Artist?

I motsetning til kunst-reality serien/kunstprosjekt Artstar fra 2005 som var en kritikk av idoliseringen av kunstnere, så er dette et "ekte" reality show. Problemet med et slikt prosjekt er jo at vi snakker om kunst her, og ikke f.eks. intriger på "Paradise Hotel". Å vurdere kunst er ikke det samme som å vurdere "hvem som har hatt sex med hvem" (jf. "Paradise Hotel"). Vurderingene blir ikke gitt etter kunstkriterier, for kunsten er underordnet i konseptet. Det andre problemet er underholdningsverdien. Vi snakker jo tross alt ikke om sjanger à la "Nasjonalgalleriet" som vises på NRK. Er det spennende å følge kunstnerens materialinnkjøp i en slik "reality-sjanger"? Nei, derfor konstrueres drama! Kriteriet må være personlige utleverelser; jo mere, jo bedre for å oppnå et høyt seertall!

Arty look

Den overordnede gevinsten er fame og det er derfor viktig at aktøren har medietekke. Alle kunstnere som blir plukket ut må innta ulike "kunstnerroller"; folk som ser litt "arty" ut (hva nå det enn betyr), er litt sær, den vakre performancetypen, den crazy festetypen som gir F, eller den følsomme og poetiske kunstneren. Fjorårets vinner ble visstnok ignorert av kritikerne, men showet hadde tydeligvis en suksess på tv siden sesong 2 er i gang.

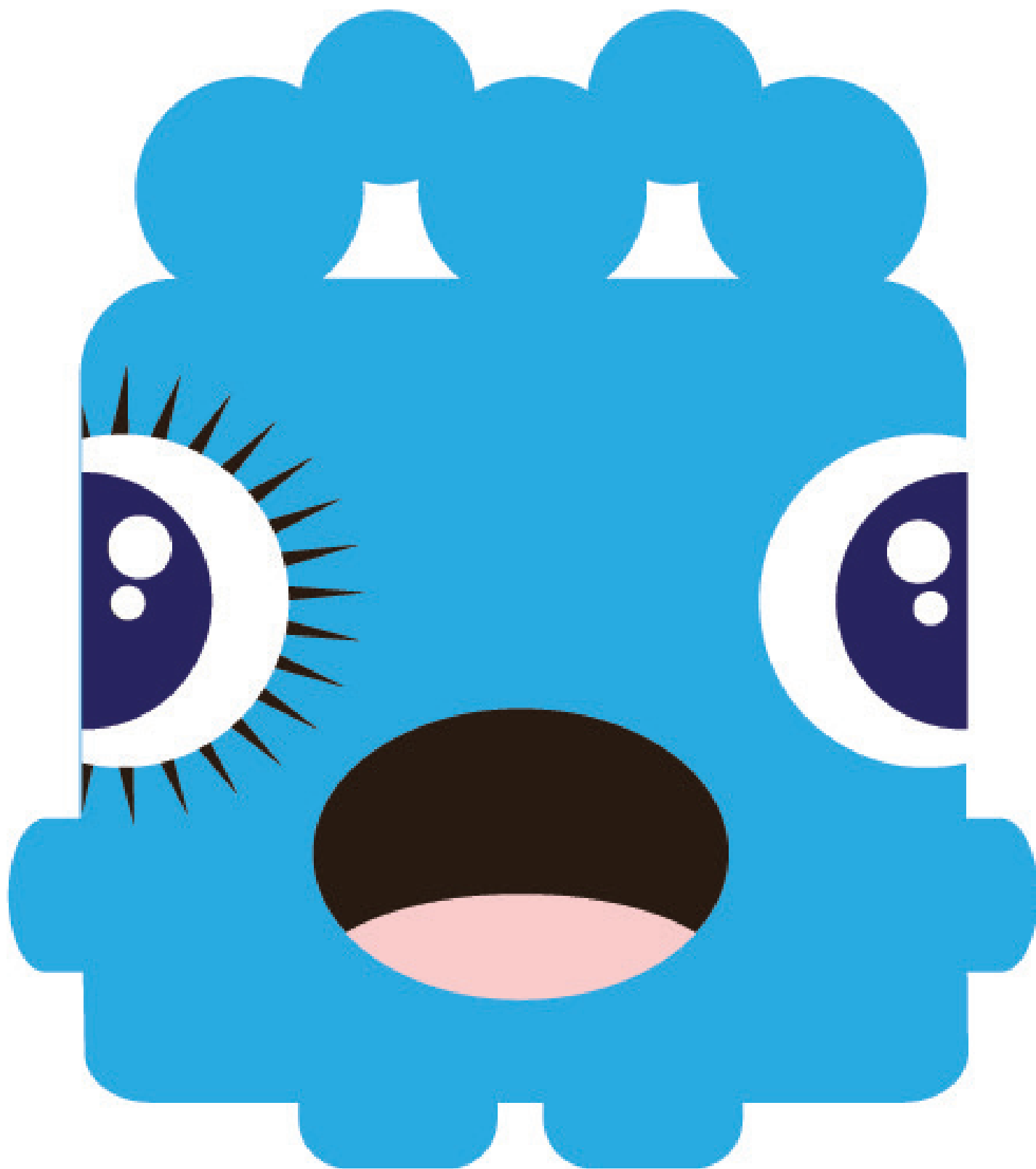
"Selvportrett med hatt" Foto: Jonas Ib Jensen

Kunstnerroller

I Norge elsker også media særlig noen type kunstnerroller, f. eks. den litt halvslitne sexy Knausgårdaktige stilen eller litt sånn femme fatale stil som Unni Askeland. Det er nærmest et "must" at kunstneren må være litt "over the top" for å få mediedekke i tabloidavisene. For massemediene er et innarbeidet navn og celebritetsstatus nærmest en forutsetning for omtale. De mest anerkjente kunstnere er de som lykkes med å være både i den profittdrevne delen av utstillingsdelen og den non-profit delen. Isistnevnte som har en blanding av det etablerte og det utetablerte sirkuleres mengden av kunst og navn, men dekkes også dessverre ofte lite av media. Synd, for her skjer det oftest det mest spennende og nyskapende. I likhet med reality-kunst kontra kvalitetskunst, så legger ofte private og det offentlige marked forskjellig vekt på egenskaper med et kunstverk. Det "overskridende" er heller et underordnet ord hos de private aktørene, og kjører heller safe på etablerte teknikker og formater.

Til Norge?

Om TV2 henger seg på en kunst-reality bølge om ett par år, blir det helt sikkert ikke vanskelig å få tak i folk, bare du SER kunstnerisk ut og kan innta en "kunstnerrolle". Men nyskapende kunst får vi vel neppe se. Utrykket "alt for kunsten" får heretter en bismak.

KUNST OG KOMMERS

Denne figuren fra utstillingen "Teknofanter" på Sørlandets Kunstmuseum av kunstnerduoen "Zulu-Art" er nå i bruk som "app" på www.smooby.net

TRENGER VI DAMIEN HIRST ?

Det er med stor interesse jeg leste Mette-Line Pedersens tekst "Damien Hirst – en Art Star" i første utgave av Faktor X. Pedersen stiller spørsmålet: Hvis personen blir viktigere enn kunsten, trenger vi da en slik form for kunst?

Begrepet "artstar" refererer til populærkulturelle idoler fra film- og musikkverden. Pedersen henviser spesielt til reality-serien "Artstar" fra 2006. Tv-programmet profilerte galleristen Jeffrey Deitchs søken etter en kunstner der vinneren mottok en utstillingsplass som premie.

Forordet til Pedersens tekst er sitat av billedkunstneren Håkon Henriksen. Han hevder at verket *Mother and Child Divided* i Astrup Fearnley Museet krever nytolkning. Det består av fire glassmontere fylt med formaldehyd, og inneholder en ku og en kalv delt i to. Henriksen gjør oppmerksom på at kua er en kvige, og at dette verket må oppfattes som en jomfrufødsel. Nettopp denne tolkningen er i samsvar med det å kunne forankre Hirst sine verker innenfor en religiøs kontekst. Hvem legger merke til at glassmonterne er plassert slik at installasjonen danner et kors? Et annet eksempel er *The Last Supper* (1999) som består av 13 silketrykk med bilder av forstørrede mat- og medisinetiketter. Etikettene representerer apostlene i løftet om å lure døden i håp om eventuelle helsebringende mirakler.

I skyggen av popkunsten, benytter Hirst seg systematisk av strukturelle strategier hentet fra både minimalismen og konseptkunsten. Kunsten i 1990-tallet blir ofte betraktet som en syntese mellom 80-tallets heftige, glamorøse og storslåtte uttrykksformer og konseptkunstens teknikker og strategier. Installasjonene til blant annet Olafur Eliasson, Louise Bourgeois, Matthew Barney, Amish Kapoor eller Bill Viola innholder teknisk avanserte og spektakulære arbeider som manifesterer bestemte idéer. Alle fremviser et konseptuelt spill med visuelle, imponerende objekter av episke dimensjoner. For Hirst sitt vedkommende er den berømte haien blitt en ikon om liv og død. Den er organisk og sublim, men også utrolig enkel og lett å kommunisere.

Samtidskunsten bærer preg av motsetninger. De overveldende og forførende verkene til Hirst har blant annet alvorlige etiske eller moralske problemstillinger. Et annet eksempel er Jeff Koons *Puppy* (1992) der søte og vakre blomster er formet som en 12,5 meter høy hund. Dette uskyldige uttrykket leder tanken mot et vulgært monster. Flere kunstnerne beveger seg i det kommersielle grenselandet mellom film, musikk, design og mote, men samtidskunsten skiller seg ut fra populærkulturelle fenomener. Kunst som konsept stiller andre krav. Den baserer seg ikke kun på kreative ferdigheter som i kokekunst, interiør- eller motedesign, men gir rom for undring og ettertanke. Hirst vet å kunne tilegne seg og mestre det populærkulturelle formspråket, men samtidig kan han underminere kommersielle hensikter ved å frigjøre formen fra dens funksjon. Det er likevel uklart om den sterke medieinteressen skyldes kunstverkernes visuelle kvaliteter og bruken av ukonvensjonelle virkemidler eller er knyttet til kunstmarkedets oppgangstider. Hirst kontrollerer og manipulerer markedskreftene ved å selge kunsten sin selv. Ironien er at en kjøper er villig til å betale over 120 mill. for en skulptur med tittelen *The Golden Calf* (2008) ved auksjonshuset Sotheby's. Det er et paradoks at man i finanskrisen har opplevd nedgangstider samtidig som Hirst har oppnådd rekordhøye summer. At han solgte *For the Love of God* (2007), som består av en hodeskalle dekket med over 8000 diamanter, for over 500 millioner kr., i 2008, har ikke gått upåaktet hen.

Det finnes selvfølgelig også nasjonale kunstnerkjendiser. Pedersen nevner her Vibeke Tandberg, Børre Sætre og Matias Faldbakken. Det forunder meg at hun ikke også nevner de kontroversielle kunstnere Bjarne Melgaard og Morten Viskum. Sistnevnte er dessuten tydelig influert av Hirst med sine kunstverker av mus og rotter i formalin. Det er imidlertid klovneriene til Marianne Aulie og Vebjørn Sand som faller inn under den såkalte sensasjonskategorien. Sensasjonsfaktoren ertilknyttet medienes interesser som skaper en klar forbindelse mellom kunst og kapital. For familien Sand går det ikke dypere enn det de serverer på åpningene: champagne og pannekaker.

Det er kunstinstitusjonene som hadde en dominerende rolle ved definisjon og kvalitetssikring av kunsten. Et vendepunkt var det første åpne kunstmarkedet i Köln i 1968 hvor gallerister kunne selge moderne kunst kun for kommersielle formål og høye salgsforventninger. Det var kunstmarkedets sterke fokus på popkunsten som skulle forandre kunstverdenen. Popkunstens tilknytning til massemedia og reklame var et forsøk på å utviske skille mellom kunst og det daglige liv. Dette står i sterk motsetning til kravet om kunstens autonomi som kunstkritikeren Clement Greenberg forfektet, men hans utgangspunkt var tysk idealisme og romantikken. Greenbergs berømte skille mellom avantgarde og kitsch (populærkultur) spiller en avgjørende rolle for forståelsen av modernismens elitistiske posisjon.

“To blokker” FOTO: Jonas Ib Jensen

Pedersen skriver at “Kunstscenen følger trender og nå er det håndverket og “hands on” som står i sentrum”. I dagens kunstscene blir begreper som neokonseptualisme og neomodernisme ofte anvendt. Åsil Bøthun, som i skrivende stund stiller ut på Agder Kunstnersenter med utstillingen “I always wanted to be like you”, kan betegnes som neomodernist. Her aktualiserer Bøthun forbrukersamfunnets begjær etter interiørdesign og statusobjekter. Mye har endret seg etter at Marcel Duchamp plasserte en urinal i et kunstgalleri i 1913. Hennes såkalte handmade-readymade objekter retter søkelyset på tvetydigheten mellom original og kopi, og hun stiller spørsmål om det fortsatt er mulig å avgrense kunstobjektets verdi eller status etter håndverksmessige kriterier. I denne sammenheng er det interessant at Hirst har begynt å male ekspresjonistiske, Francis Bacon inspirerte malerier. Han er riktignok ingen god maler, men disse verkene passer utmerket inn i en gjenfødt interesse for subjektivitet og håndverket. Sannheten er at samtidskunsten er mye mer kompleks, mangesidig og svært selvmodsigende. Den er paradoksalt også veldig ensrettet i all sin hybridisering. Form, teknikk og tematikk virker tilsynelatende grenseløs og flytende. Kunstnere blir enten betraktet som tradisjonelle guruer i bruken av konvensjonelle medier som maleri og skulptur, eller karrierejegere innen massekultur og politikk der spesielt traumatet etter 11. sept. danner et smertefullt utgangspunkt. Globaliseringen, representert med utstillinger som “Indian Highway” på Astrup Fearnley Museet i 2009 og “Roving Eye - videokunst fra Sørøst-Asia” på Sørlandets Kunstmuseum, viser fellestrekk etter vestlige kunstmodeller. Vi må heller ikke glemme hva som blir vist og solgt i kunsthallene eller biennialene enten om kunstnerne befinner seg i Shanghai, New York, London eller Berlin.

Hva er Hirst sin rolle i dagens kunstverden? Pedersen retter kritikk mot hans sterke kommersielle medieprofilering. Hvis Pedersen hevder at "fattigdomsmyten ruler" handler det muligens om janteloven eller et forsøk på å bevare et romantisk og foreldet ideal. Jeg mener at romantiske idealer om kunstens autonomi og myten om den fattige kunstnerbohemien ikke lenger eksisterer. Hirst satte søkelyset på kunstmarkedet i 2007 med sin berømte og omstridte hodeskalle. Det er her Pedersens hensikter blir problematiske. Hirst er nemlig ikke bare en kunstner men også en kunstsamler og entreprenør. Han fanger opp tendenser i samtidskunstens samtidsom at han retter oppmerksomheten mot økonomiske interesser og kunstens markedsverdi. Kunstverkene hans trenger ikke å være av dårlig kvalitet selv om de får kommersiell suksess. Hvorfor kan ikke en billedkunstner tjene seg søkkrik som enhver popstjerne eller fotballspiller?

Motstandere av YBA-generasjonen forekommer stadig. Stuckism er en anti-YBA (Young British Artist) organisasjon som ble stiftet i 1999 av Billy Childish og Charles Thomson. Stuckistene promoterte figurativ maleri i opposisjon til konseptkunsten. At Hirst engasjerer andre kunstnere er desto mer interessant. Den spanske kunstneren Eugenio Merino laget en voksskulptur med tittelen 4 the Love of Go(l)d (2009). Den viser Hirst som skyter seg selv i hodet inne i et glassmonter. Det må poengteres at Merino faktisk er en beundrer av Hirst. Verket viser hvor mye penger betyr i kunstmiljøet - hvis kunstneren dør vil kunstverket sannsynligvis øke i verdi. Svaret er gitt: kunsten er viktigere enn personen!

Riktignok er YBA-kunstnerne blitt eldre, men det er ennå ikke over. Kunstnere som Chris Ofili, Gillian Wearing, Jake & Dinos Chapman, Gary Hume, Sam-Taylor Wood, Tracey Emin, Douglas Gordon og Tacita Dean er fortsatt aktuelle i utstillinger verden over. Hirst sin stjernestatus kan kritiseres, men selv om han får lunkne kritikker vil han for alltid bli betraktet som en meget viktig kunstner i kunsthistorisk sammenheng. Hodeskallen viser til det klassiske memento mori i forbindelse med diamanter. Alle vet at diamanter varer evig.

Terje Dragseth, live! Foto: Sidsel Jørgensen

Agder Kunstnersenter administrerer følgende ordninger for Kristiansand kommune:

Artist in Residence: Forlenget søknadsfrist i 2011 er 1 mars for gjesteligheten for kunstnere perioden september 2011 – juli 2012. Det søkes på eget skjema, se våre hjemmesider.

X-huset med prosjektrommet og atelierer: Prosjektrommet leies ut løpende til utstillinger og prosjekter i regi av profesjonelle kunstnere primært innen visuell kunst. Kontakt kunstnersenteret for leie. Atelierer på X-huset vil utlyses høsten 2011.

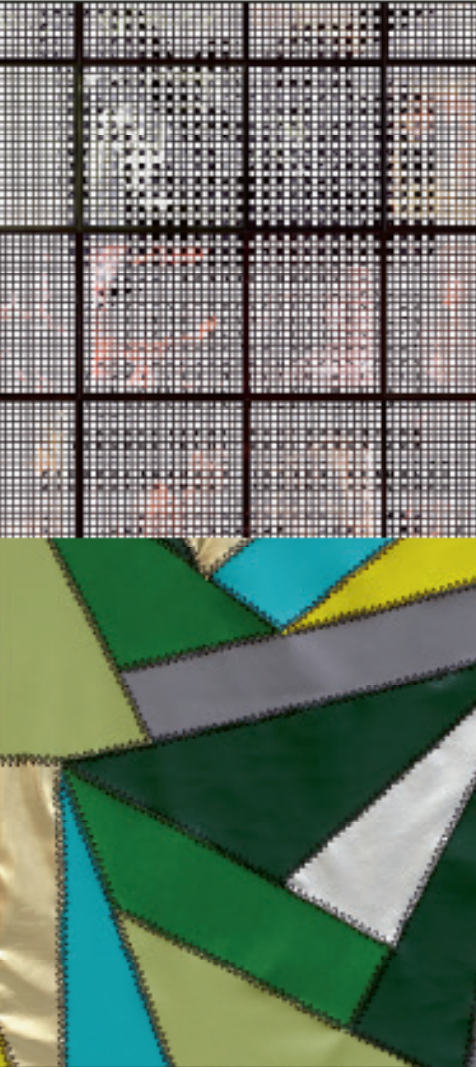
Se våre informasjonssider på agderkunst.no for mer informasjon om Artist in Residence og X-huset

Agder Kunstnersenter

Utsmykking • Prosjekter • Informasjon • Formidling • Vinningsrom

**“EIENDOMMELIG NOK HAR POETENE MOT I BRYSTET,
MENS DE EGENTLIG LÆRDE ER SERVILE OG FEIGE!**

19.02 -- 03.04. 2011

ØYSTEIN AASAN

> SPOT-ON

MAIKEN BENT

> SENSE OF ECHOES

ROVING EYE > VIDEOKUNST FRA SØRØST-ASIA

PAPIRROMMET > SARA MACKILLOP

OPUS INCERTUM > A KASSEN

15.01 -- 13.03. 2011

ÅPNINGSSTODE: TOR-LØR KL.11-17, SØN KL.12-16, NÅR DAGEN STEMME

OPVISOINGER: FRE KL.12, LØR OG SØN KL.13 OG 14.30

UTSTELLINGER • SAMLING • BUTIKK • KAFE • PUBLISUMSBIBLIOTEK

SØRØ SØRLANDET'S KUNSTMUSEUM • SKIPPENSGATE 24B, KODSTAMSAND, TEL. +47 38 07 49 00

SØRLANDET'S
KUNSTMUSEUM

SKMU.NO

Ledere og spesialister. Valgt med omhu.

Hodejeger Åstveit
rekrutterer ledere og
spesialister til private og
offentlige virksomheter.

Faglig bakgrunn, real-
kompetanse og personlige
egenskaper er avgjørende
faktorer for en vellykket
ansettelse. Vi ser etter
alle tre – og vi velger
kandidater med omhu.

- Erkjent fra over 900 ansettelses-
prosesser
- Tjenestebeskrivelser til
250 regionale virksomheter
- Stor og oppdatert regional
kandidatbase
- Bransjens mest anerkjente
testarkiver
- 12 rekrutteringsgjennomførte
fall-ansettelser
- Systematisk oppfølging i
12 mnd. etter ansettelse
- Grundig uttrent stillingsprofil,
i samarbeid med kunden

Ejnar Åstveit i Hodejeger
Åstveit AS tar i an brukte
rekrutterte ledere til store og
små bedrifter

åstveit
HODEJEGGER

Hodejeger Åstveit AS • Fikselvegt 6 (Åstveitgata) Høy

Postboks 200, Postboks 2007, 4678 Rindheim

TEL 931 20 528 - E-post: hodejeger-astveit@astveit.no - www.hodejeger-astveit.no

LEDER- OG STYREREKRUTTERING

WWW.KIEMLAND

9. APRIL KL.14.00 OG 20.00

FYLKEFESTIVAL I AGDER TEATER, KRISTIANSAND

KULTURKORTET FOR UNGDOM
FOR MER INFO: www.kulturfestival.no eller ring 98876644

REDAKSJONENS SJEKKLISTE

Kvalitetsorientert

Bredde

V Inkluderende
Sjangeroverskridende
Modig

Uforutsigbart

Spennende

Utfordrende

Uhøytidelig

V Subversivt

Empatisk

Rettferdig

Demokratisk

Sært

Undergrunn

Radikalt

Innovativt

V Skape synergi

Inkluderende

Nepotistisk

Uberegnelig

Offensivt

Forankret